

ARCHIV MĚSTA ÚSTÍ NAD LABEM



ARCHIV OBCE KOJETICE

1861 – 1944

Inventář číslo AP 280

NAD 421

Vlastník fondu: ČR – SOA Litoměřice

Věra Hladíková

Ústí nad Labem 2017

Schvalovací doložka

Schvaluji níže uvedený inventář: AP 280.

Ústí nad Labem, dne 1. února 2017



PhDr. Vladimír Kaiser
ředitel Archivu města Ústí nad Labem

Archiv obce Kojetice

Časový rozsah: 1861 – 1944

Inventární jednotky: 30

Evidenční jednotky: 3 kartony, 4 knihy zvl.

Rozsah: 0,41 bm

Stav ke dni: 1. 2. 2017

Fond reinventarizovala: PhDr. Věra Hladíková

Inventář schválil: PhDr. Vladimír Kaiser

Počet stran: 9

Úvod

I. Vývoj organizace úřadu

Obec Kojetice (Kojeditz) leží jihovýchodně od Ústí nad Labem, na severním úpatí vrchu Ostrý, 2 km od části Novosedlice ve výšce 318 m n. m. Do roku 1850 patřily Kojetice jako součást svádovského statku k alodiálnímu panství Ploskovic. Podle prozatímního obecního řádu z roku 1849 (17. 3.) se staly svobodnou obcí, nejnižším článkem a instancí územní samosprávy. Spadaly do soudního a politického okresu Ústí nad Labem. Definitivně tak zanikla soudní pravomoc vrchnosti a měst a byla nahrazena státní mocí.

Obecní řád zajistil obcím právo svobodné volby občanů do obecních rad. První volba obecních zastupitelstev se konala v roce 1850, další po 11 letech roku 1861. Zvolení starostové převzali agendu od dosavadních rychtářů. Obce směly samostatně rozhodovat své hospodářské a finanční záležitosti. V čele obce stál širší kolegiální orgán obecní výbor, jako usnášející a kontrolující orgán. Ten volil ze svého středu obecní představenstvo, v čele s obecním představeným (volený na tři roky), který byl výkonným orgánem a prováděl usnesení obecního výboru. 16.4. 1864 vyšlo obecní zřízení, které v podstatě platilo až do roku 1948. Kromě samostatné působnosti (hospodářská agenda, správa obecního majetku) vykonávaly obecní úřady i přenesenou působnost (pomoc při sčítání lidu, soupisy branců, bezpečnost,...)

Zaznamenáváme prvního obecního představeného až v roce 1876, a to Antona Stolle. Volební právo měli původně občané obce (bez volebních výjimek), zletilí, svéprávní a platící přímou daň a tzv. honorace a muži tzv. obecní společníci, tj. ti, kteří byli k obci v určitém vztahu – např. vlastnili zde nemovitost, platili zde daň z živnosti. V roce 1885 známe představeného Josefa Stoy, který byl zvolen i v roce 1892. 1895 a 1898 se jím stal Wilhelm Tscherney, 1901 Josef Klingohr, 1904 a 1907 Franz Schneider, v roce 1910 a 1913 Anton Arlt. Po roce 1918 dosavadní systém zůstává zachován (i když byl novelizován), důsledně se začal užívat, někde i dříve, výraz obecní zastupitelstvo místo obecní výbor, rovněž tak představenstvo je nahrazeno výrazem obecní rada a skládá se z radních. V letech 1919 – 1928 je uváděn jako obecní představený Josef Weinert, 1928 – 1938 Josef Tscherney.

Po odtržení pohraničního území od Československa v roce 1938 přešla veškerá moc na říšskou správu. Celé území se stalo říšskou župou sudetskou (Reichsgau Sudetenland) s novým systémem úřadů, a s důsledným uplatněním tzv. vůdcovského principu. Navíc došlo prakticky k definitivnímu postátnění samosprávy jmenováním starosty a jeho dvou zástupců Landrátem. Zástupci starosty jsou první a druhý přidělenec. Starosta mohl vztáhnout každou záležitost na sebe, radní netvořili žádné kolegium a nedělali společná rozhodnutí, fungovali jen jako starostovi poradci. Navíc v obecní správě fungoval zmocněnec NSDAP, aby byl zajištěn soulad obecní správy s programem nacistické strany. Pro Kojetice je podstatné, že v únoru 1939 byl na postě starosty spíše jen potvrzen Josef Tscherney a jeho prvním zástupcem byl jmenován Willy Stolle. Obecní úřad fungoval do května roku 1945, kdy na jeho místo měl nastoupit národní výbor, ale vzhledem k většinovému německému obyvatelstvu stála v čele místní správní komise.

Kojetice, rozkládající se na 175 ha, leží při silnici Střekov – Malečov, železniční stanice, pošta, fara a škola i pozdější četnická stanice se pro tuto obec nacházely ve Střekově, původně v Novosedlicích. Ještě v době vrchnostenské správy zde žilo v roce 1654 5 rodin sedláků a 6 rodin rolníků v 11 domech. Už za sto let se počet domů zdvojnásobil (1787 – 22) a dokonce za dalších 100 let (1887 – 26) přibýly pouze čtyři domy. Obyvatelstvo se věnovalo

zemědělství, dařilo se zde ovocnářství, chmelu a chovu koní, kromě obchodu se zemědělskými produkty obživu zajišťovalo i místní řemeslo – švec, hostinský, truhlář, obchod s lahvovým pivem. V roce 1854 žilo v obci 149 obyvatel, v roce 1886 ve 26 domech 161. V podstatě nejpříhodnější dobou pro rozvoj obce byla první desetiletí 20. století. Od 29 domů v roce 1907 se obec rozrostla na 37 domů v roce 1930, kde žilo 264 obyvatel, z toho 3 Češi. Zaměstnanost se totiž rozšířila do nejbližšího Střekova, přesněji do Novosedlic – Kramolů, kde se nacházelo již několik prosperujících závodů.

Obec o svou samostatnost přišla k 1.1.1964, kdy se stala místní částí obce Malečov (viz inventář MNV Kojetice). V dalším vývoji, od 1.7.1980, se Kojetice staly součástí obce Ústí nad Labem

II. Vývoj a dějiny fondu

Fond vznikl z činnosti Obecního úřadu v Kojeticích. Původně byl uložen na obecním úřadě, po roce 1945 v budově Místního národního výboru v Kojeticích. Do Okresního archivu v Ústí nad Labem byl převezen jeho zlomek v roce 1954 Janem Boučkem, ředitelem archivu, do knihy přírůstků zapsán později č. 213/1956. Při pozdějším svozu byly objeveny další zbytky fondu, nebyly uspořádány ani evidovány.

III. Archivní charakteristika fondu

Časový rozsah: 1861 – 1944. Pro celé období je charakteristická neúplnost.

Zachovalost a skartace: Písemnosti jsou nepatrným zlomkem původní obecní registratury. Při pořádání vyřazen pouze prázdné formuláře a běžné účetní doklady. Převážná část dokumentů je z 20. století, významné jsou zápisy ze zasedání obecního zastupitelstva z let 1919 – 1933, ale i hospodářská a rozpočtová agenda obce.

Archivní struktura: fond je uspořádán podle Metodického návodu na pořádání a inventarizaci archivních fondů Archiv obce č.: AS/1-284/00. Na základě dochovaných dokumentů je pořádací schéma fondu sestaveno následovně:

Obecní úřad v Kojeticích 1861 – 1944

Knihy

Všeobecné správy obce

Knihy zápisů ze schůzí zastupitelstva

Knihy evidence agendy veřejného pořádku

Pracovní záležitosti

Knihy evidence v přenesené působnosti obce

Parcelní protokoly

Spisový materiál

Registraturní pomůcky

Spisy

Obec a její správa

Volební záležitosti
Všeobecná správní činnost obce
Správa obecního majetku
Obecní majetek
Rozpočtové hospodaření obce
Péče o bezpečnost a veřejný pořádek
Stavební záležitosti
Trestní pravomoc
Péče o veřejné ústavy a zařízení
Chudinská péče
Přenesená působnost obce
Vojenské záležitosti
Záležitosti daňové a katastrální
Účetní materiál
Knihy
Účty
Ostatní materiál
Soukromé majetkoprávní záležitosti

IV. Stručný rozbor obsahu fondu

Fond je dochován torzovitě. V jakési větší míře jsou dochovány písemnosti finančního charakteru, ale i kupodivu poručnictví dětí. Část spisů se týká osobních záležitostí občanů, opět převažují písemnosti finanční povahy. Dochovaný materiál vývoj obce postihuje v malé míře.

V. Záznam o vypracování inventáře

Fond byl evidenčně podchycen v roce 1958. Uspořádán a inventarizován byl poprvé Janem Boučkem v roce 1961, čistopis inventáře byl vytvořen ve sdruženém inventáři Obecní úřady AP č. 72/15. Při pořádání národních výborů bylo nalezeno množství dokumentů z činnosti obecních úřadů. Proto jsme se rozhodli nevytvářet dodatky fondů, ale fondy obecních úřadů reinventarizovat. Fond nově uspořádala a inventarizovala v roce 2017 PhDr. Věra Hladíková, inventář schválil PhDr. Vladimír Kaiser.

Literatura

- Heimatkunde des Bezirkes Aussig III/2, Ústí nad Labem 1931
- Zevrubný popis rozdělení země království Českého, Praha 1854, s. 263
- Seznam míst v království Českém, Praha 1886, s. 4
- Statistisches Gemeindelexikon der Tschechoslovakischen Republik herausgegeben vom statistischen Staatsamte auf Grund der Volkszählung vom 15. Februar 1921, I. Böhmen, Praha 1921, s. 199

- Statistisches Gemeindelexikon der Čechoslovakischen Republik auf Grund der Volkszählung vom 1. Dezember 1930, I. Land Böhmen, Praha 1935, s. 388
- Die Gemeinden des Reichsgaues Sudetenland vom 17. Mai 1939, Varnsdorf 1941, s. 6 – 7
- Kleine Ortskunde für den Stadt- und Landkreis Aussig, Ústí nad Labem 1944, s. 41 – 42
- Konrad Moissl, Der politische Bezirk Aussig. Ústí nad Labem 1887, s 269

inv. č.

čas. rozsah

karton

I. Úřední knihy

Knihy všeobecné správy obce

Knihy zápisů ze schůzí zastupitelstva

- | | | | |
|---|---|-------------|-----|
| 1 | Zápisy ze schůzí obecního zastupitelstva (Protokollbuch)
Knihy evidence agendy veřejného pořádku | 1919 – 1933 | zvl |
|---|---|-------------|-----|

Pracovní záležitosti

- | | | | |
|---|---|-------------|------|
| 2 | Evidence námezdně pracujících (Meldebuch der Dienstboten)
Knihy evidence v přenesené působnosti obce | 1913 – 1944 | KT 1 |
|---|---|-------------|------|

Parcelní protokoly

- | | | | |
|---|-------------------|------|------|
| 3 | Parcelní protokol | 1906 | zvl. |
|---|-------------------|------|------|

II. Spisový materiál

a) registraturní pomůcky

- | | | | |
|---|---------------------------------------|-------------|-----|
| 4 | Jednací protokol (Geschäftsprotokoll) | 1936 – 1942 | zvl |
|---|---------------------------------------|-------------|-----|

b) spisy

1) Obec a její správa

a) volební záležitosti

- | | | | |
|---|--|------|--|
| 5 | Volby do obecního zastupitelstva (torzo) | 1932 | |
|---|--|------|--|

b) všeobecná správní činnost obce

- | | | | |
|---|--|-------------------|------|
| 6 | Vyhledávky vlastní | 1921 | KT 1 |
| 6 | Sociální a zdravotní péče, váleční invalidé a poškození, den obětí války | 1919 | KT 1 |
| 6 | Ministerstvo financí – vydávání dluhopisů, výběr daní, dávky z majetku, převod nemovitostí, způsob úhrady daní | 1920 – 1921 | KT 1 |
| 6 | Zásobování obyvatelstva, zemědělská a půdní statistika | 1920 – 1921 | KT 1 |
| 6 | Nezaměstnanost, nezaměstnaní, volná pracovní místa | 1921, 1932 – 1933 | KT 1 |

6	Zemědělské vyhlášky – nájemci pozemků, dovoz zvířat, nakažlivé nemoci zvířat, výkup obilí, ochrana rostlin, dobytčí trh, zemědělská půda a stavební pozemky	1919 – 1921	KT 1
6	Doprava, prostor pro pěší	1919	KT 1
6	Sociální nepokoje – zaměstnaní v zemědělství	1919	KT 1
6	Vyhláška stanného práva v pohraničí – vývoz užitných výrobků, vojenské stanné právo pro civilisty	1919 – 1920	KT 1
6	Ostatní – plebiscit na Těšínsku	1919	KT 1

2) Správa obecního majetku

a) evidence obecního majetku

7	Zaknihování pozemků	1936 – 1937	KT 1
8	Evidence pozemků pro pozemkovou daň	1928	KT 1

b) rozpočtové hospodaření obce

9	Obecní rozpočet	1906 – 1918	KT 1
10	Účetní závěrky	1939 – 1941	KT 1
11	Přehled obecních příjmů a vydání	1932	KT 1
12	Výkaz o hospodaření s obecními přírážkami	1930 – 1936	KT 1
13	Předpisy obecních dávek a pozemkové daně	1931 – 1934, 1940 – 1941	KT 2
14	Dávka z přírůstku hodnoty nemovitostí – výnos	1927 – 1937	KT 2

3) Péče o bezpečnost a veřejný pořádek

a) stavební záležitosti

15	Skizka mostku v obci	1934	KT 2
16	Transformator	1932	KT 2
17	Stavební dokumentace domů čp. 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 11, 12, 15, 18, 20, 21, 27, 29, 35, 39, E. a M. Schneider, chaty, nerealizovaný obytný dům – projekt	1911 – 1941	KT 2
18	Stavba vodovodu (korespondence, povolení, úhrada)	1901 – 1912	KT 2
19	Prodloužení obecního vodovodu Novosedlice – Kojetice)	1920 – 1921	KT 2
20	Statuta vodovodu Kojetice (Statut für das Wasserwerk Kojeditz)	1908	KT 2
21	Odvodnění svážného území, potok Lasenbach	1926 – 1935	KT 2

b) trestní pravomoc

22	Neoprávněné vykloučení lesa	1934	KT 2
----	-----------------------------	------	------

4) Péče o veřejné ústavy a zařízení

sociální péče

23	Nezaměstnaní, výpomoc pro nezaměstnané	1932 – 1938	KT 3
----	--	-------------	------

5) Přenesená působnost obce

a) vojenské záležitosti

24	Seznam odvodem povinných, roč. nar. 1901 – 1907	1920 – 1928	KT 3
----	---	-------------	------

b) daňové záležitosti

25	Vyměření poplatku za převod nemovitostí	1928 – 1937	KT 3
----	---	-------------	------

III. Účetní materiál

1) Účetní knihy

26	Hlavní účetní kniha	1939	KT 3
----	---------------------	------	------

27	Účetní deník	1941 – 1942	KT 3
----	--------------	-------------	------

2) Účty

28	Vkladový účet – výše jistiny na úpravu potoka a zajištění svážného území, zprávy Zemské banky v Praze	1934 – 1935	KT 3
----	---	-------------	------

IV. Ostatní materiál

soukromé majetkoprávní záležitosti

29	Rodina Arlt, čp. 20 – kupní smlouvy, soudní zaknihoání pozemků, svatební smlouva	1861 – 1893	KT 3
----	--	-------------	------

30	Rodina Böhm z Neštěmic 36, pozůstalostní řízení (podíl má i Anton Arlt)	1876 – 1878	KT 3
----	---	-------------	------